ვერბალური იუმორი და მისი ინგლისურიდან ქართულ ენაზე თარგმნის თავისებურებები

(პ.გ. ვუდჰაუსის მოთხრობის "დაიკიდე, ჯივზ" მასალაზე დაყრდნობით)

ნათია მარშანია

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახლემწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის
აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო მატარაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

სარჩევი

აბსტრაქტი	3
შესავალი	5
თავი I იუმორი, როგორც ენობრივ-კულტურული ფენომენი	
1.1 იუმორი და მისი ძირითადი მახასიათებლები	8
1.2 იუმორი, როგორც სოციო-კულტურული მოვლენა	10
1.3 იუმორის სახეები	11
1.4 ვერბალური იუმორის სემანტიკური სტრუქტურა	13
1.5 იუმორის ენობრივი თავისებურებები	16
1.6 იუმორი ლიტერატურაში	20
თავი II ლიტერატურული იუმორის თარგმნის პრობლემა და სტრატეგიები	
2.1 იუმორის ინტერპრეტაცია და მისი თარგმნის პრობლემა	22
2.2 იუმორის თარგმნის სტრატეგიები	26
თავი III იუმორი პ.გ ვუდჰაუსის მოთხრობაში " დაიკიდე, ჯივზ! "	
3.1 ვუდჰაუსის იუმორის თავისებურებები	29
3.2 იუმორი ვუდჰაუსის მოთხრობაში "დაიკიდე, ჯივზ!"	33
3.3 "დაიკიდე ჯივზ !" - ორიგინალისა და თარგმანის შეპირისპირებითი	
ანალიზი	34
დასკვნა	50
ბიბლიოგრაფია	51
დანართი	

Abstract

Verbal Humour and its English-Georgian Translation (according to P.G Wodehouse's "Right-ho, Jeevse")

Natia Marshania

The present paper addresses humour and the challenges associated with its translation. It provides evidence for the hypothesis that humor is the most difficult to deal with when it is to be rendered from one language into another. The aim of the paper is to identify and analyse inevitable barriers relating to humour translation that stem from the complex nature of this cultural phenomenon. It provides a critical analysis of the strategies applied to cope with the difficulties.

The research is based on the comparative analysis of the original and the Georgian translation of P.G Wodehouse's "Right-ho, Jeeves". The text was selected due the frequent use of verbal humour in the text and highly original devices applied by the author for creating a humour effect in the text. The comparison was made according to the strategies introduced by Peter Newmark. The semantic and communicative translation were taken as macro strategies against which the parallel texts were compared. However, micro strategies employed specifically in humour translation as suggested by Mateo (1995) were also taken into consideration.

The paper consists of an introduction, three chapters further divided into sub-chapters, conclusions, bibliography and an annex.

The first chapter deals with humor as a socio-cultural phenomenon. It provides a critical

overview of various definitions and typologies of humour and offers analysis of the semantic

and linguistic mechanisms of humor. The importance of proper understanding of humour for

the interpretation of literary texts is highlighted.

The second chapter focuses on various difficulties faced in translating verbal humour and

discusses various strategies employed for adequate rendering of this phenomenon in the target

language.

The third chapter examines the Georgian translation of the selected text according to the

strategies mentioned above.

The Conclusions summarize the results of the research. The annex provides the complete list of

the examples of the original humor from the novel and its Georgian equivalents as provided in

the translation.

Key words: humor, translation, strategies

4